

W związku z jakiego rodzaju czynem zabronionym mogę otrzymać kompensatę?

Kompensata przysługuje ofiarom przestępstw z użyciem przemocy i osobom pozostającym na utrzymaniu takich ofiar. Przestępstwo z użyciem przemocy to czyn karalny, który został wymierzony bezpośrednio w życie lub zdrowie ludzkie i którego następstwem jest śmierć poszkodowanego, ciężki uszczerbek na jego zdrowiu lub rozstrój zdrowia trwający co najmniej cztery miesiące.

W związku z jakiego rodzaju uszczerbkiem na zdrowiu mogę otrzymać kompensatę?

Ofiara jest uprawniona do kompensaty, jeżeli przestępstwo z użyciem przemocy spowodowało ciężki uszczerbek na jej zdrowiu lub rozstrój zdrowia trwający co najmniej cztery miesiące.

Czy mogę otrzymać kompensatę, jeżeli jestem krewnym lub osobą pozostającą na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego zmarłej w następstwie popełnienia czynu zabronionego? Kto z krewnych lub jakie osoby pozostające na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego mogą otrzymać kompensatę?

Osobie, która poniosła koszty pogrzebu ofiary przestępstwa z użyciem przemocy, przysługuje kompensata w wysokości 448 EUR. Należy zwrócić uwagę, że osoba, która poniosła koszty pogrzebu, nie musi być krewnym ofiary ani osobą pozostającą na jej utrzymaniu.

Osoby pozostające na utrzymaniu ofiary, która zmarła wskutek przestępstwa z użyciem przemocy, mają prawo do otrzymania kompensaty państwowej przysługującej ofiarom przestępstw.

Do osób pozostających na utrzymaniu ofiary zalicza się:

- dzieci ofiary, które nie ukończyły 18. roku życia;
- dzieci ofiary w wieku 18–24 lat, o ile kontynuują naukę na studiach stacjonarnych;
- wdowę lub wdowca po ofierze, których zdolność do pracy się zmniejszyła;
- wdowę lub wdowca po ofierze, którzy są w wieku emerytalnym;
- rodzica ofiary, który jest w wieku emerytalnym;
- rodzica ofiary, którego zdolność do pracy się zmniejszyła;
- ciężarną i bezrobotną wdowę po ofierze;
- bezrobotnego rodzica lub opiekuna dziecka ofiary, które jest w wieku poniżej trzech lat.

Czy mogę otrzymać kompensatę, jeżeli jestem krewnym lub osobą pozostającą na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego, która pozostała przy życiu? Kto z krewnych lub jakie osoby pozostające na utrzymaniu ofiary czynu zabronionego mogą otrzymać kompensatę w tym przypadku?

Kompensata przysługuje wówczas, gdy przestępstwo z użyciem przemocy spowodowało ciężki uszczerbek na zdrowiu ofiary lub rozstrój zdrowia trwający co najmniej cztery miesiące.

Do otrzymania kompensaty uprawnione są następujące osoby:

- dzieci ofiary, które nie ukończyły 18. roku życia;
- dzieci ofiary w wieku 18–24 lat, o ile kontynuują naukę na studiach stacjonarnych;
- wdowa lub wdowiec po ofierze, których zdolność do pracy się zmniejszyła;
- wdowa lub wdowiec po ofierze, którzy są w wieku emerytalnym;
- rodzic ofiary, który jest w wieku emerytalnym;
- rodzic ofiary, którego zdolność do pracy się zmniejszyła;
- ciężarna i bezrobotna wdowa po ofierze;
- bezrobotny rodzic lub opiekun dziecka ofiary, które jest w wieku poniżej trzech lat.

Czy mogę otrzymać kompensatę, jeżeli nie jestem obywatelem państwa członkowskiego UE?

W Estonii prawo do kompensaty nie ma związku z obywatelstwem.

Czy mogę dochodzić kompensaty od państwa, jeżeli w nim mieszkam lub z niego pochodzę (jest to państwo mojego zamieszkania lub obywatelstwa), nawet jeżeli czyn zabroniony został popełniony w innym państwie członkowskim UE? Czy mogę tak uczynić zamiast dochodzić kompensaty w państwie, w którym doszło do popełnienia czynu zabronionego? Jeżeli tak, na jakich warunkach?

Kompensatę wypłaca właściwy organ państwa, w którym popełniono przestępstwo. Kompensata jest wypłacana zgodnie z prawem danego państwa.

Aby otrzymać kompensatę, ofiara może zwrócić się do:

- właściwego organu danego państwa lub właściwego organu państwa, w którym osoba ta ma miejsce zamieszkania;
- w Estonii właściwym organem jest Urząd ds. Zabezpieczenia Społecznego (Sotsiaalkindlustusamet), który przesyła wniosek wraz z dokumentami potwierdzającymi do właściwego organu w innym państwie.

Czy aby móc dochodzić kompensaty, muszę zawiadomić policję o popełnieniu przestępstwa?

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy należy złożyć na policji w ciągu 15 dni kalendarzowych od dnia popełnienia przestępstwa.

Czy muszę czekać na zakończenie dochodzenia policyjnego lub postępowania karnego, zanim wystąpię o kompensatę?

Aby wystąpić o kompensatę, nie trzeba czekać na zakończenie postępowania; wystarczające przesłanki to złożenie na policji zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i wszczęcie postępowania karnego. O kompensatę można się ubiegać w ciągu trzech lat od dnia, w którym popełniono przestępstwo.

Czy muszę dochodzić najpierw odszkodowania od sprawcy – jeżeli został zidentyfikowany?

Nie ma obowiązku dochodzenia odszkodowania w pierwszej kolejności od sprawcy. Jeżeli kompensata zostaje przyznana, Urząd ds. Zabezpieczenia Społecznego wstępuje w prawa ofiary i wytacza powództwo przeciwko osobie, która wyrządziła szkodę (sprawcy przestępstwa), zgłaszając roszczenie regresowe.

Jeżeli sprawca nie został zidentyfikowany lub skazany, czy jestem nadal uprawniony do otrzymania kompensaty? Jeżeli tak, jakie dowody powinienem przedstawić na potwierdzenie mojego roszczenia?

O kompensatę można się ubiegać nawet wtedy, gdy sprawca szkody nie został wykryty lub gdy postępowanie sądowe nie zostało jeszcze zakończone. Do ubiegania się o kompensatę państwową przysługującą ofiarom przestępstw wymagane jest zaświadczenie o wszczęciu postępowania karnego wydane przez organ śledczy.

Jeżeli wnioskodawca ubiega się o zwrot kosztów leczenia lub kompensatę z tytułu śmierci, konieczne jest przedstawienie odpowiednich rachunków.

Czy istnieje termin do wniesienia wniosku o kompensatę?

Wniosek o przyznanie kompensaty można złożyć w ciągu trzech lat od dnia, w którym popełniono przestępstwo, lub od powzięcia wiadomości o jego popełnieniu.

Jakie straty i wydatki zostaną pokryte przez kompensatę?

Kompensata pokrywa:

– szkodę majątkową (szkodę niedotyczącą kondycji psychicznej):

koszty związane z leczeniem poniesionego uszczerbku na zdrowiu (leczenie – ambulatoryjne i szpitalne, rekonwalescencja);

dodatkowe potrzeby lub koszty wynikające z uszczerbku na zdrowiu (np. opieka i pomoc, tymczasowe i stałe leczenie, długotrwała fizjoterapia, dostosowanie miejsca zamieszkania, specjalne wyposażenie);

trwały uszczerbek na zdrowiu (np. kalectwo i inna trwała niepełnosprawność);

utrata zarobków w trakcie leczenia oraz po jego zakończeniu (np. utracone zarobki i utrata zdolności do pracy zarobkowej lub obniżenie standardu życia);

zwrot kosztów zniszczonej odzieży i artykułów osobistego użytku (np. zwrot kosztów okularów, zwrot kosztów nowych ubrań);

– szkodę majątkową (szkodę niedotyczącą kondycji psychicznej):

koszty pogrzebu;

utrata środków utrzymania lub utracone możliwości;

– szkodę niemajątkową (krzywdę):

ból i cierpienie członków rodziny lub osób uprawnionych do kompensaty / kompensata dla osób pozostałych przy życiu po śmierci ofiary

Członkowie rodziny ofiary mogą skorzystać z porad psychologicznych. Aby otrzymać kompensatę na pokrycie kosztów pomocy psychologicznej, należy skontaktować się z podmiotem świadczącym usługi wsparcia dla ofiar, który następnie sporządzi wniosek do podpisu. Wymagane jest również wydane przez policję zaświadczenie potwierdzające, że postępowanie zostało wszczęte, a wnioskodawcą jest ofiara lub jej przedstawiciel ustawowy. Podmiot świadczący usługi wsparcia dla ofiar pomaga wnioskodawcy w uzyskaniu zaświadczenia od policji.

Wnioskodawcę powiadamia się o przyznaniu kompensaty na pokrycie kosztów pomocy psychologicznej w ciągu 10 dni roboczych. Następnie wnioskodawca może zgłosić się do psychologa. Kwota kompensaty przysługująca jednej osobie jest równa minimalnemu miesięcznemu wynagrodzeniu (470 EUR w 2017 r.).

Czy kompensata zostanie wypłacona jednorazowo czy będzie wypłacana w miesięcznych ratach?

Osoby będące na utrzymaniu ofiary otrzymują kompensatę w miesięcznych ratach. Koszty leczenia zwracane są w formie ryczałtu na podstawie przedstawionych rachunków.

W jaki sposób moje zachowanie w związku z czynem zabronionym, moja karalność lub brak mojej współpracy w toku postępowania o kompensatę wpływają na otrzymanie kompensaty lub jej wysokość?

Kompensata nie przysługuje, jeżeli:

ofiara doprowadziła do popełnienia przestępstwa lub wyrządzenia szkody bądź je ułatwiła poprzez umyślne lub lekkomyślne zachowanie;

ofiara nie zgłosiła zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w terminie 15 dni, chociaż miała taką możliwość, a policja nie powzięła wiadomości o popełnieniu przestępstwa w żaden inny sposób;

ofiara została skazana za popełnienie przestępstwa z użyciem przemocy na podstawie art. 255 ust. 1 lub art. 256 ust. 1 kodeksu karnego, przy czym nie nastąpiło zatarcie skazania na podstawie ustawy o rejestrze karnym;

wypłata kompensaty byłaby niesprawiedliwa lub niezasadzona z innych przyczyn.

Ponadto wniosek o kompensatę może zostać oddalony, jeżeli wnioskodawca odmówił współpracy z organami ścigania w działaniach mających na celu ustalenie okoliczności faktycznych przestępstwa, wykrycie lub ujęcie sprawcy bądź udowodnienie szkody.

W jaki sposób moja sytuacja finansowa może wpłynąć na szansę otrzymania przeze mnie kompensaty lub na wysokość kwoty?

Sytuacja finansowa wnioskodawcy pozostaje bez uszczerbku dla możliwości przyznania lub wypłaty kompensaty.

Czy istnieją jeszcze inne kryteria, które mogłyby wpłynąć na szansę otrzymania przeze mnie kompensaty lub wysokość kwoty?

Od wartości szkody, na podstawie której określa się wysokość kompensaty, odlicza się wszelkie kwoty, które ofiara otrzyma lub do których jest uprawniona z tytułu szkody wyrządzonej przestępstwem z użyciem przemocy i które uzyska z innych źródeł niż od osoby odpowiedzialnej za wyrządzenie szkody, w tym wypłacany ofierze zasiłek z tytułu niezdolności do pracy. Określając wysokość kompensaty, uwzględnia się wszystkie kwoty wypłacone wnioskodawcy przez osobę odpowiedzialną za wyrządzenie szkody przed przyznaniem kompensaty.

W jaki sposób zostanie obliczona kompensata?

Obliczenie kompensaty z tytułu częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy

Kwotę kompensaty oblicza się w oparciu o średni dochód na dzień kalendarzowy. Uwzględnia się dochody po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne uzyskane w ciągu sześciu miesięcy przed dniem, w którym popełniono przestępstwo.

Obliczenie wartości szkody z tytułu częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy

Średni dochód na dzień kalendarzowy mnoży się przez trzydzieści, a od otrzymanego wyniku odejmuje się kwotę renty z tytułu niezdolności do pracy lub z tytułu ograniczenia zdolności do pracy, którą przyznano danej osobie. Kompensata pokrywa 80% utraconych dochodów. Dane na temat średnich dochodów uzyskuje się z Urzędu ds. Podatków i Cel.

Obliczenie kompensaty z tytułu śmierci osoby utrzymującej

1. Średni dochód ofiary na dzień kalendarzowy mnoży się przez trzydzieści, a od otrzymanego wyniku odejmuje się kwotę renty dla osoby pozostałej przy życiu, którą przyznano tej osobie.

2. Otrzymany wynik mnoży się przez poniższe wartości procentowe w zależności od liczby osób pozostających na utrzymaniu ofiary:

75% – jedna osoba na utrzymaniu ofiary;

85% – dwie osoby na utrzymaniu ofiary;

100% – co najmniej trzy osoby na utrzymaniu ofiary.

Kompensata pokrywa 80% wyliczonej w ten sposób kwoty.

Czy istnieje kwota minimalna/maksymalna kompensaty?

Nie istnieje minimalna kwota; kompensata jest wypłacana dopóty, dopóki osoba uprawniona kwalifikuje się do jej otrzymywania lub do chwili osiągnięcia pułapu 9590 EUR.

Czy oczekuje się ode mnie podania we wniosku o kompensatę określonej kwoty? Jeżeli tak, czy dostanę instrukcje dotyczące sposobu jej obliczenia lub innych kwestii?

Nie ma obowiązku podawania kwoty we wniosku.

Czy kompensata wypłacana przez właściwy organ zostanie pomniejszona o odszkodowanie, które otrzymam z tytułu poniesienia szkody z innych źródeł (od pracodawcy lub z prywatnego systemu ubezpieczeń)?

Tak.

Czy mogę otrzymać zaliczkę na poczet kompensaty? Jeżeli tak, na jakich warunkach?

O zaliczkę na poczet kompensaty mogą się ubiegać osoby znajdujące w trudnej sytuacji finansowej, jeżeli są uprawnione do otrzymania kompensaty, ale jej wypłata została odroczone.

Zaliczkę na poczet kompensaty w wysokości 640 EUR wypłaca się na podstawie stosownego wniosku.

Jeżeli zaliczka przekracza kwotę przyznanej następnie kompensaty, należy zwrócić wypłaconą nadwyżkę.

Czy po wydaniu przez organ rozstrzygnięcia w sprawie kompensaty mogę otrzymać kompensatę uzupełniającą lub dodatkową (ze względu na zmianę okoliczności lub pogorszenie stanu zdrowia itp.)?

Osoba uprawniona ma prawo przedstawić dodatkowe faktury dokumentujące wydatki poniesione na leczenie.

Jakie dokumenty należy załączyć do wniosku o kompensatę?

Zaświadczenie wydane przez organ śledczy

Faktury dokumentujące poniesione koszty pogrzebu

Faktury dokumentujące wydatki poniesione na leczenie, rachunki za produkty lecznicze itd.

Akt zgonu ofiary

Czy istnieją opłaty administracyjne lub inne należności, które należy uiścić w chwili wniesienia wniosku oraz w trakcie jego rozpatrywania?

Nie.

Jaki organ rozstrzyga w sprawie wniosków o kompensatę (w sprawach krajowych)?

Urząd ds. Zabezpieczenia Społecznego.

Na jaki adres należy wysłać wniosek (w sprawach krajowych)?

W jaki sposób można złożyć wniosek?

Można wysłać pocztą elektroniczną wniosek opatrzony podpisem elektronicznym wraz ze skanami dokumentów potwierdzających. Formularz wniosku znajduje się [na stronie internetowej Urzędu ds. Zabezpieczenia Społecznego](#).

Wniosek opatrzony podpisem elektronicznym należy wysłać na adres: info@sotsiaalkindlustusamet.ee.

Wniosek można również wysłać pocztą na adres Põllu 1A, 50303, Tartu.

Wniosek można przekazać za pośrednictwem podmiotu świadczącego usługi wsparcia dla ofiar. Dane kontaktowe podmiotów świadczących usługi wsparcia dla ofiar znajdują się [na stronie internetowej Urzędu ds. Zabezpieczenia Społecznego](#).

Wniosek można również złożyć w biurze obsługi interesanta Urzędu ds. Zabezpieczenia Społecznego.

Czy muszę być obecny w trakcie postępowania lub kiedy mój wniosek jest rozpatrywany?

Obecność wnioskodawcy nie jest konieczna.

Jak długo będę musiał czekać (w przybliżeniu) na decyzję dotyczącą kompensaty?

Decyzję wydaje się w terminie 30 dni od dnia wpłynięcia ostatniego dokumentu.

Jeżeli nie jestem zadowolony z decyzji organu, w jaki sposób mogę ją zaskarżyć?

Od decyzji można się odwołać w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Można również wnieść skargę do sądu administracyjnego w trybie przewidzianym w kodeksie postępowania sądownoadministracyjnego.

Gdzie mogę pobrać niezbędne formularze i uzyskać pozostałe informacje dotyczące wnoszenia wniosku o kompensatę?

Formularze wniosku i informacje dotyczące ubiegania się o kompensatę znajdują się [na stronie internetowej Urzędu ds. Zabezpieczenia Społecznego](#).

Czy istnieje specjalny numer telefonu, pod który mógłbym zadzwonić, lub strona internetowa, z którą mógłbym się zapoznać?

Z podmiotami świadczącymi usługi wsparcia dla ofiar można skontaktować się również telefonicznie. Ich dane kontaktowe znajdują się [na stronie internetowej Urzędu ds. Zabezpieczenia Społecznego](#).

Czy w trakcie sporządzania wniosku o kompensatę mogę otrzymać pomoc prawną (pomoc ze strony prawnika)?

Tak.

Czy istnieją organizacje wspierające ofiary czynów zabronionych, które mogłyby mi pomóc w dochodzeniu kompensaty?

Podmioty świadczące usługi wsparcia dla ofiar pomagają również w ubieganiu się o kompensatę.

Ostatnia aktualizacja: 11/01/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się

w informacji prawnej.